

Rekomendacijos dėl skiepijimo nuo COVID-19 2023 m. pavasaris / vasara

Vakcinos

Nuo 2023 m. gegužės 1 d. Islandijoje **pirminei vakcinacijai** naudojamos dvi vakcinos nuo COVID-19:

1. „Comirnaty Original“ / „Omicron“ (WT/O; divalentė vakcina „Pfizer“ / „BioNTech“)
2. „Spikevax“ divalentė vakcina „Original“ / „Omicron“ (WT/O; divalentė vakcina „Moderna“)

Šios abi vakcinos yra mRNR vakcinos, kurios iššaukia ir stimuliuoja atsaką į dvi to paties antigeno versijas, t. y. į 2020 m. COVID-19 susirgimų bangas sukėlusio *pirminio* SARS-CoV-2 viruso spyglio (S) baltymą ir į omikron atmainos spyglio (S) baltymą.

Skiepijimas reikšmingai sumažina riziką stipriai susirgti COVID-19, net ir [atsiradus omikron](#) atmainai ir subatmainoms, tačiau jis ne itin apsaugo nuo infekcijos platinimo tarp paskiepytų asmenų arba iš jų. Su laiku apsauga silpnėja, todėl nustatyta, kad reikia rekomenduoti stiprinamąsias vakcinos dozes praėjus bent 4 mėnesiams po pirminės vakcinacijos.

Nuo 2023 m. gegužės 1 d. **revakcinacijai** naudojamos tos pačios vakcinos kaip ir pirminei vakcinacijai.

Šalutinis poveikis, kurį sukelia vakcinos nuo COVID-19, paprastai yra lengvas ir susijęs su imuninės sistemos reakcija į vakcinos antigenus.

1. Lokalizuotas šalutinis poveikis, pavyzdžiui, skausmas, tinimas, paraudimas dūrio vietoje, kuris gali trukti nuo kelių dienų iki savaitės.
2. Šalutinis poveikis, pavyzdžiui, karščiavimas, galvos skausmas, raumenų skausmas ir silpnumas, yra gana įprastas ir paprastai trunka 2–4 dienas (gripą primenantys simptomai).

Šalutinis mRNR vakcinų poveikis dažniau gali pasireikšti po antrosios dozės nei po pirmosios. Paprastai šalutinis poveikis, išskyrus limfadenopatiją, pasireiškia rečiau ir (ar) švelniau po skiepijimo stiprinamąja doze, negu po pirminės vakcinacijos.

Stiprus šalutinis poveikis pasireiškia retai atskirais atvejais, tačiau apie jį buvo pranešta per pastaruosius 2 metus didelių skiepijimo akcijų metu. Žr. [straipsnj apie retą ir \(arba\) sunkų šalutinį vakcinų nuo COVID-19 poveikį](#). Kai kuriais atvejais šalutinis poveikis gali kelti grėsmę gyvybei ir tam tikrų vakcinų naudojimas Islandijoje apribotas dėl tokio galimo poveikio.

Alergiški vakcinos sudedamosioms dalims asmenys arba tie, kuriems anksčiau pasireiškė anafilaksija dėl injekcijų arba dėl nežinomų priešasčių, neturėtų būti skiepijami nuo COVID-19, išskyrus alergologo nuožiūra tokioje aplinkoje, kurioje anafilaksinio šoko gydymas yra lengvai prieinamas.

Vyriausiasis epidemiologas rekomenduoja naudoti vakciną nuo COVID-19 toliau nustatyta tvarka nuo **2023 m. gegužės 1 d.** Taip pat žr. [lentele](#).

Siekiant, kad 2023 m. rudenį būtų galima veiksmingai suplanuoti didelės rizikos grupių skiepimą, **nuo 2023 m. gegužės 1 d. iki rugpjūčio 31 d. vakcinacija nuo COVID-19 nebus vykdoma.**

Sezono metu **galima** skiepyti divalente vakcina, jei tenkinama viena iš toliau nurodytų sąlygų.

1. Jei asmuo susiduria su ypatinga rizika, gydytojas gali rekomenduoti skiepytis nurodytu laikotarpiu.
2. Keliaujant iki 2023 m. birželio 30 d. reikia pateikti galiojantį skiepimo pažymėjimą.

Jei skiepama iki 2023 m. rugsėjo 1 d., vakcinacija vykdoma pagal toliau pateiktus nurodymus.

Pirminė vakcinacija

1. Vaikai nuo 6 mėnesių iki **4 metų**: Islandijoje **neskiepijami** (vakcina neprieinama).

2. 5–11 metų vaikai: Islandijoje vakcina yra prieinama ir, jei yra pateisinama priežastis, galima prašyti galimybės pasiskiepyti. Rekomenduojama skiepyti **rizikos grupėms** priklausančius vaikus.

Vakcina: „Comirnaty“ WT/O 10 µg vienoje dozėje

- **dvi** dozės su mažiausiai 19 dienų pertrauka.
  - vaikai, kurių imuninė sistema yra stipriai sutrikusi, **turi gauti papildomą** dozę praėjus 1–3 mėnesiams po 2-osios dozės.

3. 12–17 metų vaikai: Islandijoje vakcina yra prieinama ir, jei yra pateisinama priežastis, galima prašyti galimybės pasiskiepyti. Rekomenduojama skiepyti **rizikos grupėms** priklausančius vaikus.

Vakcina: „Comirnaty“ WT/O 30 µg vienoje dozėje

- **dvi** dozės su mažiausiai 19 dienų pertrauka.
  - vaikai, kurių imuninė sistema yra stipriai sutrikusi, **turi gauti papildomą** dozę praėjus 1–3 mėnesiams po 2-osios dozės.

4. 18–59 metų asmenys: Islandijoje vakcina yra prieinama ir, jei yra pateisinama priežastis, galima prašyti galimybės pasiskiepyti. Rekomenduojama skiepyti **rizikos grupėms** priklausančius asmenis.

Vakcina: „Comirnaty“ WT/O 30 µg vienoje dozėje

„Spikevax“ WT/O 100 µg dozė gali būti naudojama pagal duomenis [lenteleje](#)

- **dvi** dozės, o intervalas tarp jų skiriasi priklausomai nuo vakcinų – 19–28 dienos.
  - asmenys, kurių imuninė sistema yra stipriai sutrikusi, **turi gauti papildomą** dozę praėjus 1–3 mėnesiams po 2-osios dozės.

5. 60 metų ir vyresni: **rekomenduojama** pirminė vakcinacija, jei ji nebuvo atlikta anksčiau.

Vakcina: „Comirnaty“ WT/O 30 µg vienoje dozėje

„Spikevax“ WT/O 100 µg vienoje dozėje

- **dvi** dozės, o intervalas tarp jų skiriasi priklausomai nuo vakcinų – 19–28 dienos.
  - asmenys, kurių imuninė sistema yra stipriai sutrikusi, **turi gauti papildomą** dozę praėjus 1–3 mėnesiams po 2-osios dozės.

Revakcinacija (stiprinamoji dozė)

1. Vaikai iki **5 metų**: stiprinamoji dozė **negali** būti skiriama.

2. **5–11 metų** vaikai: stiprinamoji dozė **nerekomenduojama**, išskyrus rizikos grupes.

Vakcina: „Comirnaty“ **WT/O** 10 µg vienoje dozėje

3. 12–17 metų vaikai: stiprinamoji dozė **nerekomenduojama**, išskyrus rizikos grupes.

Vakcina: „Comirnaty“ **WT/O** 30 µg vienoje dozėje

4. 18–59 metų asmenys: įprastinė stiprinamoji dozė **nerekomenduojama, išskyrus rizikos ir prioritetines grupes** (pvz., sveikatos priežiūros darbuotojus). Norint užtikrinti, kad Europos skiepijimo pažymėjimai galiotų ilgiau nei 9 mėnesius, **paprastai reikalaujama** trečiosios dozės.

Vakcina: „Comirnaty“ WT/O 30 µg vienoje dozėje

„Spikevax“ WT/O 50 µg dozė pagal [lentele](#)

- **pirmąją** stiprinamąją dozę **rizikos ir prioritetinės grupės** skiepijamos praėjus mažiausiai 4 mėnesiams po pirminės vakcinacijos.
- **antrąją** stiprinamąją dozę **rizikos grupės skiepijamos praėjus mažiausiai 6 mėnesiams po pirmosios stiprinamosios dozės. Sveikatos priežiūros darbuotojai**, kurie nėra gavę dvalentės vakcinės, gali pasiskiepyti praėjus ne mažiau kaip 4 mėnesiams po paskutinės dozės.
- **tolesnės** stiprinamosios dozės skirtos tik **rizikos grupėms** kas 12 mėnesių rudenį. Jei asmenų rizika yra padidėjusi ne vien dėl amžiaus arba jei buvo pakeista vakcinės sudėtis, skiepyti galima 6 mėnesių intervalais. Pasikeitus epidemiologinei situacijai, dėl kurios reikėtų skiepyti dažniau, gairės bus atitinkamai atnaujintos.

5. 60 metų ir vyresni:

Vakcina: „Comirnaty“ WT/O 30 µg vienoje dozėje

„Spikevax“ WT/O 50 µg vienoje dozėje

- **pirmąją** stiprinamąją dozę **paprastai** skiepijama praėjus 4 mėnesiams po pirminės vakcinacijos.
- **tolesnė** stiprinamąją dozę **paprastai** skiepijama kas 12 mėnesių rudenį. Jei asmenų rizika yra padidėjusi ne vien dėl amžiaus arba jei buvo pakeista vakcinės sudėtis, skiepyti galima 6 mėnesių intervalais. Pasikeitus epidemiologinei situacijai, dėl kurios reikėtų skiepyti dažniau, gairės bus atitinkamai atnaujintos.

Vakcinų nuo COVID-19 prieinamumas

Sveikatos apsaugos ministerija Islandijos vardu sudaro sutartis dėl vakcinų nuo COVID-19 įsigijimo, pagal bendruosius ELPA ir Europos Sąjungos šalių pirkimus. Pagal sutartis įsigijamos vakcinos yra nemokamos. Vakcinos nuo COVID-19 nėra parduodamos.

Skiepijimo nuo COVID-19 registravimas

Pagal Reglamentą dėl skiepijimo [Nr. 221/2001](#), Islandijoje atlikti skiepijimai registruojami vyriausiojo epidemiologo skiepijimo duomenų bazėje. Islandijoje sukurta COVID-19 skiepijimo informavimo bei registravimo sistema yra susieta su vyriausiojo epidemiologo duomenų baze. Skiepijimas užsienyje Islandijoje neregistruotomis vakcinomis turi būti užregistruotas sveikatos įrašų sistemoje „Saga“.

Skiepijimo nuo COVID-19 pažymėjimas

Islandija yra bendro Europos šalių projekto dėl pažymėjimų, susijusių su COVID-19 infekcijomis ir skiepais, kuris galioja iki 2023 m. birželio 30 d., narė. Pažymėjimus su QR kodais galima gauti iš „Heilsuvera“. Neturintys elektroninio ID asmenys gali gauti pažymėjimą elektroniniu paštu iš sveikatos priežiūros paslaugų teikėjo, kuris atliko skiepijimą. Pažymėjimas galioja 9 mėnesius nuo pirminės vakcinacijos, tačiau nėra apibrėžto galiojimo laiko po pirmosios stiprinamosios dozės. QR kodas galioja 9 mėnesius nuo atsiuntimo / pažymėjimo atsiuntimo datos.